

TVIRTINTU
Viešosios įstaigos Centrinės projektų
valdymo agentūros
Viešosios ir privačios partnerystės skyriaus
VPSP ir pirkimų grupės vadovė laininai einanti
skyriaus vadovo funkcijas Neringa Pažūsienė
2022 m. birželio 23 d.

**(VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO PAGRINDINIŲ DUOMENŲ IR IŠVADOS DĖL
PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS FORMA)**

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA

**VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO
„Lopšelio-darželio „Eglutė“ modernizavimas energijos taupymo tiekėjo pagrindu“ (toliau – Projektas)
Viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP) projekto pavadinimas**

**ĮGYVENDINAMO
Anykščių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė)
Institucija, įgyvendinanti VPSP projektą**

PAGRINDINIAI DUOMENYS IR IŠVADA DĖL PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS

I DALIS

INFORMACIJA APIE INVESTICIJŲ PROJEKTĄ

1. Informacija apie investicijų projektą (nurodoma pagal Savivaldybės pateiktą informaciją)	
1.1. Strateginis dokumentas, pagrindžiantis projekto poreikius	Projektas atitinka Anykščių rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. 1-TS-34, 6 programos „Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, sporto skatinimo ir jaunimo užimtumo programa“ 6.1.1.09 priemonę „Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“ modernizavimas“ ir / ar 6.1.1.14 priemonę „Švietimo objektų remontas ir pritaikymas kokybiškai veiklai“. Taip pat, Anykščių rajono savivaldybės strateginio 2019–2025 metų plėtros plano, patvirtinto Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. 1-TS-337, 3 prioriteto „Sumanios, sveikos, saugios, pilietiškos ir aprūpintos visuomenės kūrimas“ 3.1. tikslo „Sumanios visuomenės poreikius atitinkančios ugdymo sistemos plėtojimas“ 3.1.1. uždavinio „Modernizuoti švietimo infrastruktūrą, diegti inovacijas“ 3.1.1.2. priemonę „Atnaujinti ir (arba) plėsti Anykščių rajono savivaldybės ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų infrastruktūrą“.
1.2. Sprendžiama problema / projekto poreikis	Pasenusi ir neefektyvi lopšelio-darželio „Eglutė“ inžinerinių sistemų ir energinių savybių būklė.
1.3. Tikslas ir siekiamas rezultatas	Tikslas – pagerinti Anykščių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo paslaugų kokybę, užtikrinant energetiškai efektyvią bei higienos normų ir esminius statinio reikalavimus atitinkančią infrastruktūrą. Siekiamas rezultatas – modernizuotas lopšelio – darželio „Eglutė“ pastatas.
1.4. Nagrinėtos investicijų projekto įgyvendinimo alternatyvos	I alternatyva – „Mažų investicijų paketas“; II alternatyva – „Vidutinių investicijų paketas“.
1.5. Projekto ataskaitinis laikotarpis	20 metų
1.6. Pasirinkta alternatyva	I Alternatyva – „Mažų investicijų paketas“.
CPVA išvada 1. <u>Paklausos ir pasiūlos / poreikio / prielaidų pagrindumas:</u> Projektu siekiama pagerinti ikimokyklinio ugdymo paslaugų kokybę Anykščių rajone, modernizuojant ikimokyklinio ugdymo lopšelio-darželio „Eglutė“ pastatą. Nors gyventojų skaičius Anykščių rajono savivaldybėje yra mažėjantis, tačiau lopšelyje-darželyje „Eglutė“ ugdomų vaikų skaičius paskutinių 7 metų laikotarpyje išliko stabilus. Atitinkamai, pagal investicijų projekte (toliau – IP) pateiktą pasiūlos-paklausos	

analizę galima vertinti, kad ataskaitinio laikotarpio metu ikimokyklinio ugdymo viešosios paslaugos paklausa būtų pakankama ir užimtumas išliks panašus.

2. Tikslo ir rezultato atitikimas sprendžiamai problemai:

IP tikslas ir rezultatas suplanuoti korektiškai ir tiesiogiai siejasi su IP pateikta problema.

3. Nagrinėtų alternatyvų korektiškumas:

IP nenagrinėjamos alternatyvos kurių apimtyje būtų siekiama spręsti problemą užtikrinant infrastruktūrą kitais būdais nei modernizuojant esamą pastatą. IP nagrinėjamos alternatyvos yra nevienodos apimties: II-os alternatyvos atveju diegiamos identiškos energinio efektyvumo didinimo priemonės kaip ir I-os alternatyvos atveju, tačiau papildomai lyginant su I-ąja alternatyva dar diegiamos 2 energinį efektyvumą didinančios priemonės. Atitinkamai, alternatyvomis siekiama skirtingų paslaugos pokyčio rezultatų, t. y. šilumos energijos sutaupymų: I-os alternatyvos atveju šilumos energijos sutaupymas – 2 938 MWh, II-os alternatyvos atveju šilumos energijos sutaupymas – 3 051 MWh. Nepaisant to, siekiant parinkti optimalią alternatyvą IP pateiktų alternatyvų palyginimas gali būti laikomas priimtinu ir racionali, nes juo nagrinėjama ar tikslinga įgyvendinti papildomas energinį efektyvumą didinančias priemones.

4. Pasirinktos alternatyvos pagrindumas:

Optimali alternatyva pasirenkama atsižvelgiant į rodiklius. Galima teigti, kad iš IP nagrinėtų alternatyvų pasirinkta optimali alternatyva.

2. Investicijų projekto finansiniai duomenys (realios vertės) (nurodoma pagal Savivaldybės pateiktą informaciją)			
	Finansinio srauto vertė (su PVM)	Rizikų vertė (su PVM)	Finansinio srauto su rizika vertė (su PVM)
2.1. Kapitalo išlaidos	1 134 837	387 793	1 522 630
2.1.1. Investicijos	1 134 837	387 793	1 522 630
2.1.2. Reinvesticijos	0	0	0
2.2. Investicijų likutinė vertė	92 943	30 595	123 538
2.3. Veiklos pajamos	0	0	0
2.4. Veiklos išlaidos	-408 354	134 422	-273 932
2.4.1. Žaliavos	0	0	0
2.4.2. Darbo užmokesčio išlaidos	0	0	0
2.4.3. Elektros energijos išlaidos	-3 140	1 034	-2 106
2.4.4. Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos	-198 880	65 467	-133 413

2.4.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	-206 334	67 921	-138 413
2.4.6. Kitos išlaidos	0	0	0
2.5. Grynasis lėšų srautas (2.1 - 2.2 - 2.3 + 2.4)	633 540	491 620	1 125 160

CPVA išvada

1. Išlaidų ir pajamų apskaičiavimo, prielaidų pagrįstumas, įskaitant pajamų kainodarą (jeigu taikoma):

Esamos situacijos šildymo ir elektros energijos išlaidos įvertintos atsižvelgiant į pastato energijos vartojimo audito ataskaitą (toliau – EVA). Galima vertinti, kad minėtos išlaidos IP įvertintos pagrįstai. Esamos situacijos infrastruktūros būklės palaikymo ir darbo užmokesčio išlaidoms pagrįsti naudojamos prielaidos kelia abejonių: minėtos išlaidos išskaičiuojamos nepateikiant logiško skaičiavimuose naudojamų prielaidų paaiškinimo.

Investicijų išlaidos įvertintos atsižvelgiant į EVA. Taip pat, atsižvelgiant į tikėtiną veiklą įgyvendinimo pradžios datą, investicijų išlaidos IP perskaičiuotos pagal Lietuvos statistikos departamento statybos sąnaudų indeksą. Nepriklausomai nuo to, dėl susidariusios situacijos rinkose išlieka didelė rizika, kad investicijų išlaidos bus didesnės nei prognozuojama šiame IP.

Šildymo ir elektros energijos išlaidos įvertintos atsižvelgiant į EVA, o sąnaudų pokyčiai prognozuojami remiantis istoriniais duomenimis. Galima vertinti, kad minėtos išlaidos suplanuotos objektyviai. Tačiau, infrastruktūros būklės palaikymo ir darbo užmokesčio išlaidoms pagrįsti naudojamos prielaidos kelia abejonių. Galima vertinti, kad minėtos išlaidos įvertintos pernelyg optimistiškai ir įgyvendinus projektą tikėtina būtų didesnės.

Pagal IP pajamų pokytis nenumatomas kas yra logiška.

2. Investicijų masto atitikimas identifikuotam poreikiui / paklausai:

Investicijų mastas IP įvertintas adekvačiai identifikuotam poreikiui ir paklausai. Įgyvendinus IP numatoma, kad pastato energinė klasė bus C. Tokia energinė klasė energinio efektyvumo didinimo projektų kontekste daugeliu atveju vertinama kaip optimali kaštų ir naudos analizės atžvilgiu.

3. Rizikos identifikavimo ir poveikio įvertinimo korektiškumas:

IP skaičiuoklėje apskaičiuojant rizikas panaudoti IP rengimo skaičiuoklėje numatyti rizikos tikimybių skirstinių parametrai.

3. Investicijų projekto finansinė, socialinė-ekonominė nauda (nurodoma pagal Savivaldybės pateiktą informaciją)

3.1. Finansiniai rodikliai ¹	FGDV investicijoms ²	FVGN investicijoms ³	FNIS ⁴
	-814 932	-5.9%	0.25
3.2. Socialinio-ekonominio poveikio naudos (žalos) ir išorinis poveikis	IP pasirinktas naudoti sąnaudų veiksmingumo analizės metodas, todėl socialinė-ekonominė nauda (žala) nebuvo vertinama.		
3.3. Ekonominiai rodikliai	EGDV ⁵	EVGN ⁶	ENIS ⁷
	-	-	-

CPVA išvada

1. Rodiklių apskaičiavimo korektiškumas:

Finansinėje analizėje naudojama pagrįsta diskonto norma, t. y. 4%. IP rodiklis FGDV(I) yra neigiamas o tai reiškia, kad IP yra finansiškai neatsiperkantis. IP finansinės naudos ir išlaidų santykis yra viso labo 0.25 ir tai reiškia, kad dėl IP įgyvendinimo atsirandantys sutaupymai yra ženkliai per maži, kad užtikrinti IP finansinį atsiperkamumą. Energinio efektyvumo didinimo projektai dažnai yra finansiškai neatsiperkantys, tačiau galima vertinti, kad šio IP finansinis atsiperkamumas yra visgi kiek prastesnis nei įprastas tokių projektų finansinis atsiperkamumas.

2. IP išorinio socialinio-ekonominio poveikio apskaičiavimo korektiškumas:

IP pasirinktas naudoti sąnaudų veiksmingumo analizės metodas, todėl socialinė-ekonominė nauda (žala) nebuvo vertinama. Sąnaudų veiksmingumo analizės metodo taikymas šio IP atveju yra pagrįstas, nes projektu nėra siekiama didinti ikimokyklinio ugdymo viešosios paslaugos prieinamumo, o verčiau užtikrinti higienos normas atitinkančią infrastruktūrą esamai viešajai paslaugai teikti. Nepriklausomai nuo pasirinkto taikyti analizės metodo galima vertinti, kad įgyvendinus projektą socialiniu (ekonominiu) požiūriu nauda pasireikštų geresne ikimokyklinio ugdymo paslaugų kokybe: lopšelyje-darželyje būtų užtikrinamos geresnės mikroklimato sąlygos, patalpose šaltuoju periodu būtų šilčiau, pagerėtų darželio estetiškas vaizdas.

¹ Skaičiuojami, naudojant nominalius pinigų srautus, t. y. įvertinant infliacijos įtaką.

² Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) – būsimų projekto pajamų ir (investicijų ir veiklos) išlaidų skirtumo dabartinė vertė.

³ Finansinė vidinė grąžos norma (FVGN) – tai tokia projekto grąžos norma, kuriai esant FGDV lygi nuliui.

⁴ Finansinės naudos ir išlaidų santykis (FNIS) – būsimų projekto pajamų ir veiklos išlaidų dabartinių verčių santykis.

⁵ Ekonominė grynoji dabartinė vertė (EGDV) – būsimų projekto socialinės ekonominės naudos ir patiriamų išlaidų dabartinė vertė.

⁶ Ekonominė vidinė grąžos norma (EVGN) – projekto socialinė-ekonominė grąžos norma, kuriai esant EGDV lygi nuliui.

⁷ Ekonominės naudos ir išlaidų santykis (ENIS) – būsimos projekto socialinės ekonominės naudos išlaidų dabartinių verčių santykis.

II DALIS

INFORMACIJA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLUS, PP APIMTĮ IR IŠVADA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLINGUMĄ IR NAUDĄ

4. VPSP pagrindiniai duomenys	
4.1. VPSP taikymo priežastys	Projektu siekiama pagerinti ikimokyklinio ugdymo paslaugų kokybę, yra rizika, jog Savivaldybė negalės užtikrinti efektyvaus ir kokybiško paslaugų prieinamumo esamoje infrastruktūroje (jau šiuo metu susiduriama su viešųjų paslaugų prieinamumo trūkumu). Didžioji dalis su Projektu susijusių rizikų perduodamos privačiam subjektui, išskyrus paklausos riziką. Suplanuotas Projektas yra kompleksinis. Apribota galimybė įgyvendinti Projektą nuosavomis lėšomis dėl poreikio papildomai skolintis. Metinis atlygis, mokėtinas privačiam subjektui, yra priimtinas Savivaldybei. Parengtas IP rekomenduoja svarstyti galimybę pritraukti privatų subjektą Projekto vykdymui.
4.2. Pasirinktas VPSP būdas	Valdžios ir privataus subjektų partnerystės (VŽPP)
4.3. Privataus subjekto atrankos būdas	Skelbiamos derybos
4.4. VPSP projekto pasirengimo terminai	-
4.5. VPSP sutarties laikotarpis	12
4.5.1. projektavimo / statybų laikotarpis	1
4.5.2. paslaugų teikimo laikotarpis	11
CPVA išvada (VPSP tikslingumas. Būdo pasirinkimo pagrįstumas (įskaitant atitikimą VPSP kriterijams). Laikotarpio / terminų nustatymo pagrįstumas.) <u>I. VPSP taikymo tikslingumas:</u> - siekiant užtikrinti pakankamą ir tinkamą švietimo paslaugų prieinamumą numatyta modernizuoti Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“ (toliau – Darželis) pastatą. Dabartinis Darželio pastatas yra energetiškai neefektyvus dėl ko patiriamos didelės išlaidos eksploatuojant pastatą, viduje yra jaučiama šalto oro infiltracija, pastato išorinės konstrukcijos neatitinka STR reikalavimų. Modernizavus Darželio pastatą, Savivaldybė sutaupytų apie 30 proc. šilumos energijos išlaidų. - investicijų atlikimo laikotarpiu Savivaldybės galimybės finansuoti infrastuktūros sukūrimo sąnaudas iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų yra nepakankamos, tačiau Savivaldybė disponuoja lėšomis, kurių pakaktų prisiimti ilgalaikius turtinius įsipareigojimus ir užtikrinti metinio atlyginimo mokėjimą privačiam subjektui;	

- privatūs subjektai turi daugiau motyvacijos ir patirties efektyviau organizuoti veiklą, be to, privačiam subjektui yra perduodama didesnė dalis rizikų.
- Projekte numatytos veiklos yra kompleksinės, reikalaujančios įgūdžių racionaliai suprojektuoti, atlikti statybos darbus bei teikti pastato eksploatacijos ir techninės priežiūros paslaugas.
- kuriami ilgalaikiai sutartiniai santykiai, kurių pagrindu tikimasi pagerinti viešųjų paslaugų – ikimokyklinio ir priešmokyklinio vaikų švietimo paslaugų prieinamumą.

II. VPSP būdas:

Pagal šiuo metu atliktus skaičiavimus ir numatytus VPSP tikslus, privačiam subjektui teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą naudojant Savivaldybės turtą bei papildomai investuoti į šį turtą nebus suteikiama, o visi mokėjimai už atliktus darbus ir teikiamas paslaugas per visą VPSP sutarties vykdymo laikotarpį bus vykdomi tik iš Savivaldybės asignavimų. Viešosiomis paslaugomis galutiniai vartotojai naudojasi tiesiogiai nemokėdami už ją, paslaugų prieinamumą užtikrina Savivaldybė, kuri yra pagrindinis paslaugos užsakovas ir mokėtojas. Privačiam subjektui perduodama projektavimo, rangos darbų bei teikiamų paslaugų tinkamumo rizika, o paklausos rinkoje rizika Savivaldybė ir privatus subjektas dalinasi. Įvertinus visas aplinkybes pasirinktas teisingas VPSP būdas – VžPP.

III. VPSP sutarties terminas:

Pagal pateiktą informaciją privatus subjektas atliks projektavimo bei rangos darbus per pakankamą terminą – 1 metus, o paslaugas teiks 11 metų. Maksimalus VPSP sutarties terminas – 12 metų, kuris atitinka reikalavimą, kad VPSP sutarties trukmė būtų trumpesnė arba lygi turto naudingo eksploataavimo laikotarpiui. Be to, nurodyta VPSP sutarties trukmė neviršija Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme nustatyto maksimalaus 25 metų termino.

5. Turtas

5.1. Perduodamas turtas	Žemės sklypas – unikalus Nr. 4400-0413-5648, Statybininkų g. 3, Anykščiai. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso valstybei, patikėjimo teise sklypą valdo Nacionalinės žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, o panaudos teise – biudžetinė įstaiga Anykščių vaikų lopšelis-darželis „Eglutė“. Žemės sklypas privačiam subjektui bus perduotas nuomos teise. Lopšelio-darželio „Eglutė“ pastatas – unikalus Nr. 3497-7002-1017, Statybininkų g. 3, Anykščiai, priklausantis Anykščių rajono savivaldybei, patikėjimo teise valdomas biudžetinės įstaigos Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“. Bendrasis plotas – 1897.22 kv. m., bendrasis šildomų patalpų plotas – 1830.78 kv. m. Privačiam subjektui Darželio pastatas bus perduotas pagal panaudą. Likutinė Darželio pastato vertė - 237 913,14 EUR.
5.2. Naujai kuriamas turtas pagal viešojo subjekto poreikius.	-

5.3. Naujai kuriamas turtas privataus subjekto rizika.	-
CPVA išvada (<i>Turto perdavimo / sukūrimo logiškumas, teisėtumas, pagrįstumas ir efektyvumas. Esami ir būsimi turto naudojimo apribojimai.</i>) <u>I. Turto perdavimas</u> Privatus subjektas modernizuos esamą Darželio pastatą, kurį VPSP sutarties laikotarpiu privatus subjektas valdys ir naudos panaudos teise, kas yra pagrįsta ir galima pagal Lietuvos Respublikos investicijų įstatymą. Atsižvelgiant į tai, kad privatus subjektas turės parengti Darželio modernizavimo techninį projektą, jam bus perduotas žemės sklypas, priklausantis valstybei nuosavybės teise. Siekiant sumažinti Savivaldybės išlaidas, siūloma privataus subjekto atrankos (pirkimo) dokumentuose numatyti, kad žemės sklypas privačiam subjektui bus išnuomojamas tik projektavimo ir statybos darbų vykdymo laikotarpiui iki paslaugų teikimo. <u>II. Apribojimai</u> Šiuo metu Darželio pastatas patikėjimo teise yra valdomas ir naudojamas Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“. Iki VPSP sutarties įsigaliojimo visa apimtimi Anykščių vaikų lopšelis-darželis „Eglutė“ turės atsisakyti patikėjimo teisės, kad Savivaldybė turtą galėtų perduoti privačiam subjektui panaudos teise. Be to, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu žemės sklypą, kuris nuosavybės teise priklauso valstybei, o patikėjimo teise valdo Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau - NŽT), pagal panaudą valdo Anykščių vaikų lopšelis-darželis „Eglutė“, todėl iki VPSP sutarties įsigaliojimo visa apimtimi Anykščių vaikų lopšelis-darželis „Eglutė“ turės atsisakyti žemės sklypo panaudos teisės, kad NŽT galėtų išnuomoti žemės sklypą privačiam subjektui.	

6. Veiklos (nurodoma pagal Savivaldybės pateiktą informaciją)	
6.1. Veiklų perdavimas privačiam subjektui	
6.1.1. Privačiam subjektui perduodamos vykdyti veiklos (viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)	• Projektavimo paslaugos (pastato modernizavimo techninės dokumentacijos parengimas). • Statinio projekto ekspertizės paslaugos esant poreikiui. • Rangos darbai, kad pastato energinio naudingumo klasė būtų ne žemesnė, kaip „C“ (energijos taupymo priemonių įdiegimas; modernizuoti šildymo, karšto vandens ir apšvietimo sistemas bei

	natūralios vėdinimo sistemos atnaujinimas, pastato stogo, išorinių sienų ir cokolio šiltinimas, langų ir durų keitimas). Modernizuotų elementų (išorinių pastatų sienų ir cokolio, stogo, langų ir stiklo blokelių, lauko durų, šildymo ir inžinierinių sistemų, vėdinimo sistemų, elektros instaliacijos ir kt.) priežiūros paslaugos.	
6.1.2. Veiklos, kurias privatus subjektas gali vykdyti savo iniciatyva ir rizika	-	
6.2. Perduodamų / pasiliekamų veiklų pasiskirstymas biudžeto eilutėse (realios vertės) ⁸		
	Viešojo subjekto pasiliekamų veiklų, kurios neįtrauktos į VPSP projektą, finansinio srauto vertė (su PVM)	VPSP projekte perduodamų veiklų privačiam subjektui finansinio srauto vertė (su PVM)
6.2.1. Kapitalo išlaidos:	0	1 522 630
6.2.1.1. Žemė	0	0
6.2.1.2. Nekilnojamasis turtas	0	0
6.2.1.3. Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	0	1 388 868
6.2.1.4. Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	0	0
6.2.1.5. Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos	0	133 762
6.2.1.6. Kitos paslaugos ir išlaidos	0	0
6.2.1.7. Reinvesticijos	0	0
6.2.2. Veiklos pajamos	0	0
6.2.3. Veiklos išlaidos:	393 710	136 431
6.2.3.1. Žaliavos	0	0
6.2.3.2. Darbo užmokesčio išlaidos	0	54 155
6.2.3.3. Elektros energijos išlaidos	73 145	0

⁸ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienu analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 2%

6.2.3.4. Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos	320 565	0
6.2.3.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	0	82 277
6.2.3.6. Kitos išlaidos	0	0
6.2.4. Pirkimo PVM (PVM nuo eilučių 6.2.1. + 6.2.3. – 6.2.2.). Eilutė pildoma tik jei pinigų srantai nurodomi be PVM.	Sumos nurodomos su PVM.	Sumos nurodomos su PVM.
CPVA išvada 1. <u>Veiklų perdavimo logiškumas, teisėtumas, pagrįstumas ir efektyvumas:</u> Iš pateiktų dokumentų darytina išvada, kad Savivaldybė perduodama veiklas siekia gerinti teikiamų paslaugų kokybę. Projektu siekiama modernizuoti nusidėvėjusią infrastruktūrą, kurios eksploatavimas Savivaldybei sukelia dideles sąnaudas. Siekiant taupyti minėtas sąnaudas, privataus subjekto modernizuotos infrastruktūros priežiūros veikla (išorinių pastatų sienų ir cokolio, stogo, langų ir stiklo blokelių, lauko durų, šildymo ir inžinerinių sistemų, vėdinimo sistemų, elektros instaliacijos ir kt.) yra perduodama privačiam subjektui, be to privatus subjektas parinks efektyviausias priemones viešųjų paslaugų teikimui - siekdamas kuo ilgiau išlaikyti kokybišką infrastruktūros būklę bei tokiu būdu sutaupyti remontui reikalingas lėšas, bei privalėdamas užtikrinti šilumos energijos šildymui sąnaudų sutaupymus, skirs nuolatinį dėmesį sukurtos / modernizuotos infrastruktūros priežiūrai. 2. <u>Apribojimai, susiję su veiklų perdavimu / vykdymu:</u> Pagal pateiktą informaciją, apribojimų, susijusių su veiklos perdavimu privačiam subjektui, nėra. 3. <u>Pinigų srautų, susijusių su veiklų, įtrauktų į Projekto apimtį ir neįtrauktų, tačiau susijusių su Projekto rezultatų pasiekimu, vertės detalizacija biudžetinėse eilutėse:</u> Į Projekto apimtį pagrįstai neįtraukti pinigų srantai, susiję su komunalinių mokesčių mokėjimu – el. energijos ir šildymo išlaidos, kurias pagal faktinį sunaudojimą mokės Savivaldybė.		
7. Rizikų paskirstymas		
Rizikų grupės	Viešasis subjektas	
	Privatus subjektas	
	VPSP projektas	
	Veiklos, kurios neįtrauktos į VPSP projektą	VPSP projekte pasilieamos veiklos
		VPSP projekte perduodamos veiklos
7.1. Statybos rizika		X
7.2. Tinkamumo rizika		X

7.3. Paklausos rizika		X (paklausos rizikai būdingo veiksnio – demografinių veiksnių pasikeitimo bei kainodaros pasikeitimo riziką prisiima sau)	X (privačiam subjektui perduodami rizikos veiksniai kuriuos jis sugeba geriau valdyti)
CPVA išvada <u>I. Statybos rizika</u> Projekto apimtyje nagrinėjama statybos rizika – projektavimas, statybos rangos darbai bei įrangos teikimas ir montavimas perduodama privačiam subjektui. Atsižvelgiant į veiklų padalinimą tarp VPSP sutarties šalių, statybos rizikos, numatytos Projekto apimtyje, perdavimas privačiam subjektui iš esmės yra pagrįstas ir logiškas. <u>II. Tinkamumo rizika</u> Projekte privačiam subjektui perduodamos veiklos susijusios su tinkamu projektavimu, statyba bei įrengimu ir šios infrastruktūros objektų eksploatacija bei priežiūra. Turto ir jo eksploatacijos bei priežiūros paslaugų tinkamumo rizika perduodama privačiam subjektui. <u>III. Paklausos rizika</u> Savivaldybė prisiima dalį paklausos rizikos (atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas savarankiškasias funkcijas užtikrinti Projektu perduodamų viešųjų paslaugų neapmokestinimą jų vartotojams). Įvertinus pateiktą informaciją, galima daryti išvadą, kad rizikos Projekte įvertintos pagrįstai ir priskirtos tai šaliai, kuri geriau gali ją valdyti. Pagal pateiktą informaciją, rizikų priskyrimas atitinka Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) reikalavimus VžPP projektams, kad infrastruktūros modernizavimo atvejais, modernizuoto turto vertė turi padidėti ne mažiau, kaip 51 proc. (<u>dabartinė Darželio pastato likutinė vertė yra 237 913 EUR, o planuojamų investicijų vertė – 1 134 837 EUR</u>), o taip pat kad statybos, tinkamumo rizikos būtų perduotos privačiam subjektui, o paklausos riziką Savivaldybė ir privatusis subjektas dalinsis. Atsižvelgiant į tai, kad privačiam subjektui planuojama perduoti Darželio pastatą modernizuoti ir prižiūrėti ne visa apimtimi, o tik atskirus elementus, t.y. privatus subjektas nebus atsakingas už visą vidaus patalpų remontą, todėl privataus subjekto atrankos dokumentuose bus būtina numatyti kaip bus dalinamasi rizika ir kas bus atsakingas už žalos atlyginimą, jeigu dėl trečiųjų asmenų veiksmų vykdant darbus, kurie nėra perduoti privačiam subjektui, bus padaryta žala privataus subjekto modernizuotai infrastruktūrai / jos atskiriems elementams arba dėl tokių trečiųjų asmenų veiklų privatus subjektas nesugebės vykdyti VPSP sutartyje numatytų įsipareigojimų.			

8. Partnerystės finansiniai rodikliai, Eur (nurodoma pagal Savivaldybės pateiktą informaciją)			
	Diskontuota vertė	Realioji vertė	Nominali vertė ⁹
8.1. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės Koncesijos projektas			
8.1.1. Maksimalūs viešojo subjekto turtiniai įsipareigojimai VPSP projekte (su PVM) ¹⁰	1 715 328	2 273 511	2 804 056
8.1.2. Maksimalūs Viešojo subjekto mokėjimai privačiam subjektui ¹¹ (su PVM)	1 596 625	2 151 026	2 678 820
8.1.3. Prisiimami viešojo subjekto turtiniai įsipareigojimai PP ¹² (su PVM)	118 703	122 485	125 236
8.1.4. VPSP sutarties vertė (aktuali tik koncesijos atveju)	1 319 525	1 777 708	2 213 901
8.1.5. Tikėtinas skolos dydis viešojo subjekto biudžete (be PVM) ¹³	937 882	937 882	937 882
8.1.6. Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) dalis, skaičiuojant maksimalius viešojo subjekto turtinius įsipareigojimus ¹⁴	~360 219	~477 437	~588 852
Kita:			
8.1.7. Viešojo subjekto išlaidų ir rizikų, susijusių su VPSP	277 639	393 710	532 721

⁹ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvieną analizuojamą laikotarpį esamas kainas. Indeksas naudojamas realiųjų pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3%.

¹⁰ Privačiam subjektui perduodamų veiklų vykdymo išlaidos kartu su šių veiklų vykdymu susijusia rizika.

¹¹ Privačiam subjektui perduodamos veiklos vykdymo išlaidos kartu su perduodamomis rizikomis.

¹² Viešojo subjekto prisiimamų rizikų, susijusių su privačiam subjektui perduodamomis veiklomis, vertė.

¹³ Vertinama, atsižvelgiant į fiskalinės drausmės reikalavimus ir Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) reikalavimus.

¹⁴ Maksimali PVM mokėtina suma, kuri tikėtina grįš į valstybės biudžetą.

projekto įgyvendinimu, tačiau kurios nėra įtrauktos į VPSP projekto apimtį, vertė (su PVM).			
8.1.8. Kita	0	0	0

CPVA išvada

1. Projekto finansinių rodiklių apskaičiavimo korektiškumas:

Projekto finansiniai rodikliai apskaičiuoti korektiškai, naudojant standartinę skaičiuoklę. 8.1.1 – 8.1.3 ir 8.1.6 – 8.1.7. eilutėse suskaičiuotų rodiklių dydžiai yra įvertinti su rizika. Apskaičiuojant Projekto rizikas panaudoti standartiniai rizikos tikimybių skirstinių parametrai, kurie skaičiuoklėje yra integruoti. Realų pinigų srautų konvertavimui į nominalius taikomas indeksas – 3 proc.

2. Tikėtino skolos dydžio, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojama viešojo sektoriaus balanse, vertinimas:

Tikėtinas Savivaldybės skolos dydis, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato nuostatomis dėl VPSP projektų statistinio vertinimo, sukurtas turtas būtų apskaičiuojamas viešojo sektoriaus balanse ~0.938 mln. Eur (be PVM).

9. VPSP projekto finansinis gyvybingumas ¹⁵ (nurodoma pagal Savivaldybės pateiktą informaciją)	
9.1. Metinis atlyginimas (jei taikoma) ¹⁶ (reali vertė ¹⁷)	Netaikoma.
9.2. Koncesijos mokestis (jei taikoma) ¹⁸ (reali vertė)	Privataus subjekto mokėjimas Savivaldybei nenumatomas.
9.3. Atlygis (jei taikoma) ¹⁹ (reali / vertė)	Pagal skaičiuoklę maksimalus metinis atlygis privačiam subjektui – 195 548 Eur (su PVM) ir 161 610 Eur (be PVM).
9.4. Mokesčiai	IP skaičiuoklės finansinio gyvybingumo vertinimo darbalapyje 7.2 daromos šios esminės mokesčių prielaidos: nekilnojamojo turto, turto nuomos, žemės nuomos mokesčiai netaikomi.

¹⁵ Angl. k. (financial viability) – finansinių galimybių padengti projekto išlaidas, vykdyti įsipareigojimus, sugeneruoti pakankamą grąžą privačiam subjektui kompleksinis vertinimas. Vertinimas atliekamas atsižvelgiant į investicijų projekto skaičiuoklės 7.2 darbalapį.

¹⁶ Viešojo subjekto mokėtinas metinis atlyginimas, kai yra įgyvendinamas VŽPP projektas.

¹⁷ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienu analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3%.

¹⁸ Koncesijos mokestis suprantamas kaip privataus subjekto (koncesininko) mokėjimas viešajam subjektui (suteikiančiajai institucijai) už suteiktą koncesiją ir taikomas tik koncesijų atveju. .

¹⁹ Atlygis suprantamas, kaip suteikiančiosios institucijos mokėjimas koncesininkui arba bet kurios rūšies finansinė nauda, įskaitant kompensacijas už viešųjų paslaugų teikimą ar investicijų subsidijas. Taikoma tik koncesijos atveju.

9.5. VPSP projekto grąža ²⁰	IP skaičiuoklės finansinio gyvybingumo vertinimo darbalapyje 7.2 daromos šios esminės prielaidos: • Nuosavo kapitalo dalis – 30%, skolinto kapitalo dalis – 70%; • Nuosavo kapitalo grąža – 4%, skolinto kapitalo grąža – 12%; • Sutarties trukmė – 12 metų; • Metinis atlyginimas privačiam subjektui – 154 000 Eur (be PVM); • Papildomos privataus subjekto investicijos, reinvesticijos, veiklos išlaidos ir pajamos iš komercinės veiklos vykdymo nenumatomos. Apskaičiuota privataus subjekto veiklos vidinė grąžos norma – 14.9%, o atsipirkimo laikotarpis – 8 metai.
9.6. VPSP projekto finansinis prieinamumas ²¹	PK 3 priede numatytas 80 000 Eur metinis atlyginimas 12 metų laikotarpiu. Nėra aišku kokių pagrindu nustatytas 80 000 Eur metinis atlyginimas ir kodėl PK 3 priede pasirenkamas 12 metų terminas, kai tikėtinas metinis atlyginimas turėtų būti didesnis, o Savivaldybės pateiktas planuojamas metinio atlyginimo mokėjimo terminas – 11 metų. Nepriklausomai nuo to, pagal PK 3 priedą galima teigti, kad Savivaldybė galėtų privačiam subjektui mokėti ir maksimalų numatytą Atlygį.
9.7. Kita	-
CPVA išvada I. Projekto finansinis gyvybingumas. Atlikus finansinio gyvybingumo vertinimą nustatyta, kad jei metinis atlyginimas siektų 154 000 Eur (be PVM) / metus privačiam subjektui Projekto įgyvendinimas būtų finansiškai gyvybingas, bendra privataus subjekto veiklos vidinė grąžos norma siektų 13.3%, o atsipirkimo laikotarpis – 9 metai. II. Mokestiniai klausimai (atleidimas / mokėjimas). Numatoma, kad privatus subjektas bus atleistas nuo nekilnojamojo turto, turto nuomos ir žemės nuomos mokesčių. Tačiau, jei Savivaldybė privataus subjekto nuo minėtų mokesčių neatleistų tai neigiamai įtakotų privataus subjekto metinę grąžą. III. Projekto patrauklumas rinkai, atsižvelgiant į grąžos rodiklius. Įvertinus projekto grąžos rodiklius galima daryti išvadą, kad rinkoje Projektas galėtų būti vertinamas kaip patrauklus. Nepriklausomai nuo to, dėl susidariusios situacijos rinkose išlieka didelė rizika, kad investicijų išlaidos bus didesnės nei prognozuojama, todėl skaičiuoklėje pateiktas patrauklumas rinkai nebūtinai atsispindės realybėje.	

²⁰ VPSP projekto veiklos pelno grąža skaičiuojama prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją (angl. k. EBITDA)

²¹ Viešasis subjektas turi užtikrinti pakankamą finansavimą (jei aktualu), savo finansiniams įsipareigojimams vykdyti, jog VPSP projektas galėtų būti įgyvendintas.

10. VPSP projektą įgyvendinančio viešojo subjekto pasirengimas įgyvendinti	
10.1. Rinkos suinteresuotumas VPSP projektu	Savivaldybė neatliko rinkos tyrimo, nesikonsultavo dėl šio Projekto nei su finansuotojais, nei su investuotojais.
10.2. Viešojo subjekto turima kompetencija / patirtis	Už Projekto įgyvendinimą planuojami paskirti Savivaldybės darbuotojai neturi patirties rengiant ir įgyvendinant VPSP projektus (išskyrus Projekto vadovą).
CPVA išvada (<i>Informacija apie atliktą rinkos tyrimą, rinkos suinteresuotumą, institucijos patirtį ir galimybes įgyvendinti VPSP projektą.</i>) <u>I. Rinkos tyrimas</u> Kadangi nėra atliktas rinkos tyrimas, todėl šiuo metu negalima įvertinti Projekto patrauklumo investuotojams ir finansuotojams. Savivaldybei rekomenduojama imtis aktyvesnių veiksmų supažindinant rinką su Projektu. <u>II. Savivaldybės atsakingų asmenų kompetencija</u> Pagal pateiktus dokumentus galima spręsti, kad planuojami paskirti atsakingi asmenys (išskyrus Projekto vadovą) neturi patirties ir kompetencijos rengiant ir įgyvendinant VPSP projektus, todėl rekomenduotina visiems asmenims, kurie bus paskirti už Projekto įgyvendinimą, užsiregistruoti į CPVA organizuojamus mokymus – Privataus subjekto atranka VŽPP projektuose, o taip pat įvertinti galimybę pasitelkti išorės ekspertų paslaugas.	
Galutinė CPVA vertinimo išvada Iškeltoms problemoms spęsti pasirinkta IP įgyvendinimo alternatyva socialiniu-ekonominiu požiūriu yra naudingiausia, kurią tikslinga įgyvendinti VPSP būdu. Kiti aktualūs pastebėjimai ir komentarai nurodyti žemiau: 1. Projektas atitinka Anykščių rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. 1-TS-34, 6 programos „Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, sporto skatinimo ir jaunimo užimtumo programa“ 6.1.1.09 priemonę „Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“ modernizavimas“ ir / ar 6.1.1.14 priemonę „Švietimo objektų remontas ir pritaikymas kokybiškai veiklai“. 2. Projektu siekiama pagerinti ikimokyklinio ugdymo paslaugų kokybę Anykščių rajone, modernizuojant Darželio pastatą. Nors gyventojų skaičius Anykščių rajono savivaldybėje yra mažėjantis, tačiau lopšelio-darželio „Eglutė“ ugdomų vaikų skaičius paskutinių 7 metų laikotarpyje išliko stabilus. Atitinkamai, pagal IP pateiktą pasiūlos-paklausos analizę galima vertinti, kad ikimokyklinio ugdymo viešosios paslaugos paklausa būtų užtikrinama projekto ataskaitinio laikotarpio metu. 3. IP pasirinktas naudoti sąnaudų veiksmingumo analizės metodas, todėl socialinė-ekonominė nauda (žala) nebuvo vertinama. Sąnaudų veiksmingumo analizės metodo taikymas šio IP atveju yra pagrįstas, nes projektu nėra siekiama didinti ikimokyklinio ugdymo	

- viešosios paslaugos prieinamumą, o verčiau užtikrinti higienos normas atitinkančią infrastruktūrą viešajai paslaugai teikti esama apimtimi.
4. IP investicijų, šildymo ir elektros pinigų srautai įvertinti korektiškai. Tačiau, infrastruktūros būklės palaikymo išlaidoms ir darbo užmokesčio išlaidoms pagrįsti naudojamos prielaidos kelia abejonių. Galima vertinti, kad minėtos išlaidos įvertintos pernelyg optimistiškai ir įgyvendinus projektą tikėtina būtų didesnės.
 5. IP optimali alternatyva pasirenkama atsižvelgiant į finansinės analizės rodiklių reikšmes. Galima teigti, kad iš IP nagrinėtų alternatyvų pasirinkta optimali alternatyva. Tačiau, IP nenagrinėjamos alternatyvos kurių apimtyje būtų siekiama spręsti problemą užtikrinant infrastruktūrą kitais būdais nei modernizuojant esamą pastatą.
 6. IP pasirinktos alternatyvos finansinės naudos ir išlaidų santykis yra viso labo 0.25 ir tai reiškia, kad dėl IP įgyvendinimo atsirandantys sutaupymai yra ženkliai per maži, kad užtikrinti IP finansinį atsiperkamumą. Energinio efektyvumo didinimo projektai dažnai yra finansiškai neatsiperkantys, tačiau galima vertinti, kad šio IP finansinis atsiperkamumas yra visgi kiek prastesnis nei įprastas tokių projektų finansinis atsiperkamumas.
 7. Pasirinktas Projekto įgyvendinimo būdas (VžPP) yra pagrįstas - Projekte numatytos kompleksinės veiklos (projektavimas, statyba / modernizavimas, techninė priežiūra) bei ilgalaikis paslaugos poreikis; numatomos investicijos į Savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą (Darželio pastatą); statybos ir tinkamumo rizikos perduodamos privačiam subjektui, o paklausos rizika Savivaldybė dalinasi su privačiu subjektu.
 8. Privačiam subjektui perduodamas žemės sklypas ir Darželio pastatas, t.y. perduodamas turtas, kuris yra reikalingas Projekto veikloms (projektavimui, statybos darbams ir techninei priežiūrai) vykdyti. Žemės sklypas bus perduodamas nuomos teise, o Darželio pastatas – pagal panaudą. Toks turto perdavimas atitinka Žemės įstatymo ir Investicijų įstatymo reikalavimus. Tačiau siekiant nedidinti Savivaldybės turtinių įsipareigojimų, siūlome žemės sklypą privačiam subjektui išnuomoti tik darbų vykdymo laikotarpiu arba spręsti klausimą dėl privataus subjekto atleidimo nuo žemės nuomos mokesčio. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Darželio pastatą patikėjimo teise, o sklypą – panaudos teise valdo biudžetinė įstaiga Anykščių lopšelis-darželis „Eglutė“, iki VPSP sutarties įsigaliojimo visa apimtimi biudžetinė įstaiga Anykščių lopšelis-darželis „Eglutė“ turės atsisakyti patikėjimo ir panaudos teisių į turtą, kad būtų galima žemės sklypą ir pastatą perduoti privačiam subjektui.
 9. Privačiam subjektui perduodamos veiklos yra kompleksinės, susietos su vienu iš Projekto tikslų – užtikrinti energetiškai efektyvią, higienos normas bei esminius statinių reikalavimus užtikrinančią infrastruktūrą.
 10. Rizikos Projekte įvertintos pagrįstai ir priskirtos tai šaliai, kuri geriau gali ją valdyti. Rizikų paskirstymas atitinka Europos Sąjungos statistikos tarnybos sprendimus ir šios tarnybos rengiamo Valdžios sektoriaus deficito ir skolos vadovo, skelbiamo interneto svetainėje <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>, nuostatas. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad privačiam subjektui planuojama perduoti Darželio pastatą modernizuoti ir prižiūrėti ne visa apimtimi, o tik atskirus elementus, t.y. privatus subjektas nebus atsakingas už visą vidaus patalpų remontą, todėl privataus subjekto atrankos dokumentuose būtina numatyti kaip bus dalinamasi rizika ir kas bus atsakingas už žalos atlyginimą, jeigu dėl trečiųjų asmenų veiksmų vykdant darbus, kurie nėra perduoti privačiam subjektui, bus padaryta žala privataus

subjekto modernizuotai infrastruktūrai / jos atskiriems elementams arba dėl tokių trečiųjų asmenų veiklų privatus subjektas nesugebės vykdyti VPSP sutartyje numatytų įsipareigojimų.

11. Pasirinktas VPSP sutarties terminas (12 metų) yra pagrįstas – atitinka reikalavimą, kad VPSP sutarties trukmė būtų trumpesnė arba lygi turto naudingo eksploatavimo laikotarpiui.
12. Atsižvelgiant į pasirinktą VPSP būdą (VžPP) valstybės pagalbos klausimas nėra aktualus.
13. Už Projekto rengimą ir įgyvendinimą Savivaldybės planuojami paskirti atsakingi asmenys, išskyrus Projekto vadovą, neturi patirties ir kompetencijos rengiant ir įgyvendinant VPSP projektus. Todėl siekiant užtikrinti sėkmingą ir sklandų privataus subjekto atrankos procesą, rekomenduotina visiems paskirtiems asmenims užsiregistruoti į CPVA organizuojamus mokymus – Privataus subjekto atranka VžPP projektuose, o taip pat įvertinti galimybę pasitelkti išorės ekspertų paslaugas.
14. Atsižvelgiant į Projekto mažą apimtį, įskaitant planuojamas kapitalo investicijas, o taip pat į tai, kad šiuo metu Savivaldybė rengia panašų (tik kito darželio) projektą „Lopšelio-darželio „Žilvitis“ modernizavimas energijos taupymo tiekėjo pagrindu“, kurį taip pat planuoja įgyvendinti VžPP būdu, bei siekiant užtikrinti konkurenciją ir sumažinti abiejų projektų rengimo ir įgyvendinimo kaštus ir laiką, skirtą privataus subjektų atrankai, siūloma abu projektus apjungti ir vykdyti vieną privataus subjekto atrankos procedūrą perduodant vienam privačiam subjektui abiejų projektų įgyvendinimą.

Vertinimą atlikusių ekspertų vardas, pavardė ir parašas

1. Dominykas Pošiūnas

2. Almutė Globienė